



Trondhjem Rotary Klub
Stiftet 25-1-1926

www.trondhjem.rotary.no



3-minutter (Tor Singsaas)

Møtedato: 06.03.2019

Tor brukte sin **tre-minutter** til å snakke om krigsbarna generelt og IS-barna (Barn av foreldre med norsk statsborgerskap, som har reist til Irak/Syria for å kjempe for IS) spesielt.

Hans 3-minutter var basert på hans egen kronikk i Adresseavisen, som kan leses under.

Kronikk

De uønskede

Vår tids «krigsbarn» må ikke oppleve de samme stigma som «tyskerbarna».



«En utrolig sterk og skakende film» skriver Tor Singsaas om «De uønskede» som også vises under filmfestivalen Kosmorama, som starter i dag.
FOTO: SKJERMUMP FRA FILMTRAILEREN.

Falstadsenteret på Ekne i Levanger – krigsminnested, museum og senter for fred og menneskerettigheter - viste onsdag 23.01.2019 filmen «De uønskede» av det trønderske filmselskapet Upnorth, med den indiske regissøren Dheeraj Akolkar.

Det er en dokumentarfilm om «tyskerbarna» og deres liv. En utrolig sterk og skakende film.

Jeg deltok i en panelsamtale om filmen etter visningen.

En antar at 30000–50000 norske kvinner hadde forhold til tyske soldater under siste verdenskrig. 10000–12000 «tyskerunger» ble født.

Mange av disse kvinnene fikk en voldsom og rettsløs behandling etter krigen. «Gatas parlament-gatejustisen» fikk bestemme.

Myndighetene grep inn i svært liten grad. I ettertid er det blitt erkjent at dette var fullstendig uakseptabelt og uverdigg for en rettsstat.

Statsminister Erna Solberg beklaget i oktober 2018 på vegne av regjeringen den måten «tyskerjentene» ble behandlet på. Hun uttalte: «Flere tusen kvinner som ble kalt «tyskerjenter» eller «tyskertøser» ble internert, fratatt statsborgerskap og sendt ut av landet. Uten lov og dom. Norske myndigheter behandlet dem på en uverdigg måte. Rettsstaten sviktet dem.»

Men «tyskerbarna» har ikke fått den nødvendigg oppreisning for den uverdigg og krenkende behandling de fikk i oppveksten.

I år 2000 ble Staten stevnet for Oslo byrett av sju krigsbarn med tysk far og norsk mor, med krav om erstatning fordi staten ikke grep inn mot de mange overgrep barna ble utsatt for etter krigen.

Dette var en viktig prøvesak for mange. Men saken ble avvist blant annet med begrunnelsen at den var foreldet.

Sosial – og helsedepartementet mente at overgrepene mot tyskerbarna ikke var godt nok bevist. Det ble dog tilbudt erstatningsbeløp. De var provoserende lave, samt at det ble krevd at mobbing og overgrep måtte dokumenteres. En omtrent umuligg oppgave for de fleste, da det handlet om en barndom som etter hvert lå langt tilbake i tid.

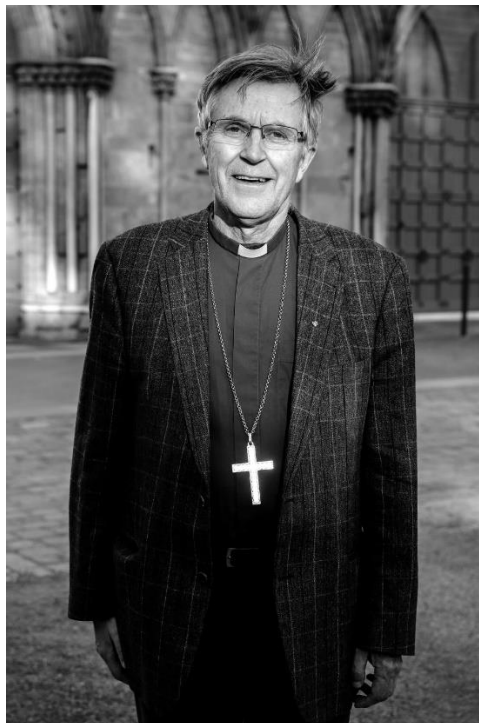
Ufatteligg. Ikke minst sett i lys av at statsminister Kjell Magne Bondevik i sin nyttårstale samme år beklaget den diskriminering og urettferdigg krigsbarna hadde vært utsatt for.

Saken gikk helt til Den europeiske menneskerettiggdomstol i Strasbourg i 2007 med samme resultat.

Staten har etter min mening et moralsk og etisk ansvar den ikke burde ha løpt fra ved å bruke lov og foreldelsesfrist mot krigsbarna.

Filmen «De uønskede» gir oss innblikk i hvordan livet til «tyskerbarna» kunne være. Dessuten løftes et annet viktig perspektiv fram. Alle kriger har «krigsbarn», også krigene i vår tid.

Det viser siste nobelpris som ble gitt til Denis Mukwege og Nadia Murad for deres arbeid mot seksualisert vold i krig. Under krig blir kvinnekroppen samfunnets eiendom. Seksualisert vold ødelegger samfunnet. De barna som blir resultatet av disse seksuelle overgrepene får en tragisk framtid med utestengelse på alle nivå i samfunnet. Det viser historien oss.



[Kronikkforfatteren: Tor Singsaas er tidligere biskop i Nidaros](#)

[Foto: Håvard Jensen, Håvard Haugseth Jensen](#)

Filmen «De uønskede» har fått undertittelen; «Hevnen som går i arv». Hva med de uskyldige barna? De måtte lide for foreldrenes handlinger.

I filmen får vi vitnesbyrd fra «5 tyskerbarn» om hvordan livet deres har vært. De var alle i slutten av 70-årene. De forteller om en ødelagt barndom og et komplisert voksenliv med dype krenkelser og med opplevelse av et sterkt redusert menneskeverd.